

F.Y.B.A. SEM – II (CBCS -2016 Course) : WINTER - 2018

SUBJECT: POLITICAL SCIENCE (G1) - II

Day: Saturday
Date: 20/10/2018

W-2018-0022

Time: 03.00 P.M. To 06.00 P.M.
Max. Marks: 60

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
 - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

Q.1 A) Select the appropriate answer from given below (06)

a) According to _____, 'The political Science is the Master Science.

i) Aristotle	ii) Plato
iii) Hegel	iv) T. H. Green

b) _____ said that human consciousness postulates liberty, liberty involves rights and rights demand state

i) T. H. Green	ii) Hegel
iii) Plato	iv) Rousseau

c) Who is the exponent of Negative concept of Liberty?

i) T. H. Green	ii) Isaiah Berlin
iii) Rousseau	iv) Karl Marx

d) Who said that Liberty and Equality are oppositeto each other?

i) Lord Acton	ii) Herald Laski
iii) T. H. Green	iv) B. H. Tawney

e) The system of Laissze – faire advocated by _____

i) Adam Smith	ii) J. S. Mill
iii) John Locke	iv) Thomas Hobbes

f) Who is the Father of Liberalism?

i) John Locke	ii) Rousseau
iii) Hegel	iv) Karl Marx

B) Answer the following questions in ONE sentence (06)

- a) Who has introduced the concept of natural rights?
- b) Who is the author of the book 'On Liberty'?
- c) Who is the father of Idealism in German?
- d) Who defined that the liberty is the opposite of over Government?

P.T.O.

- e) Who said that 'Will, not the Force is the basis of the state!'
- f) Who said the State is an instrument of the dominant class?

Q.2 Answer any **THREE** of the following **(12)**

- a) Explain the concept 'Liberty'.
- b) Describe the importance of Normative Approach to the study of the Political Theory.
- c) State the scope of the Political Theory.
- d) Explain the importance of the concept of liberty.
- e) Explain the main safeguards of liberty

Q.3 Answer any **TWO** of the following **(12)**

- a) State the relationship between the concepts of Liberty and Equality.
- b) Discuss the historical development of the concept Equality.
- c) Write a detail note on 'Empirical Approach to the study of the political theory.

Q.4 State the meaning of the concept Equality and explain its various types. **(12)**

OR

Critically examine Marxist Theory of the State.

Q.4 Write short notes on any **THREE** of the following. **(12)**

- a) Importance of Liberal theory of the State
- b) Significance of Political Theory
- c) Define the concept 'Political Theory'
- d) The concept 'Political Ideology'
- e) Laski's contribution to be concept 'Equality'

* * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ अ) खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडून विधाने पुन्हा लिहा. (०६)

- १) ----- यांच्या मते 'राज्यशास्त्र' हे प्रधान शास्त्र आहे'.
अ) ऑरिस्टॉटल
ब) प्लेटो
क) हेगेल
ड) टी.एच्. ग्रीन
- २) 'मानवी चेतना स्वातंत्र्याची अपेक्षा करते, स्वातंत्र्यासाठी अधिकार आवश्यक आहेत व अधिकारांच्या संरक्षणासाठी राज्याची निर्मिती होते' असे कोण म्हणते?
अ) टी.एच्. ग्रीन
ब) हेगेल
क) प्लेटो
ड) रूसो
- ३) नकारात्मक स्वातंत्र्य संकल्पनेच्या पुरस्कर्त्या कोण आहेत?
अ) टी.एच्. ग्रीन
ब) इसाह बर्लिन
क) रूसो
ड) कार्ल मार्क्स
- ४) 'स्वातंत्र्य आणि समता ह्या संकल्पना एकमेकांना परस्पर विरोधी आहेत', असे कोण म्हणाले?
अ) लॉर्ड अँक्टन
ब) हेरॉल्ड लाक्सी
क) टी.एच्. ग्रीन
ड) बी.एच्. तवने
- ५) मुक्त व्यापार पध्दतीचा पुरस्कार कोणी केला?
अ) अँडम स्मिथ
ब) जे.एस्. मील
क) जॉन लॉक
ड) थॉमस व्हॉबज
- ६) उदारमतवादाचा जनक कोण आहे?
अ) जॉन लॉक
ब) रूसो
क) हेगेल
ड) कार्ल मार्क्स

ब) खालील प्रश्नांची उत्तरे एका वाक्यात लिहा. (०६)

- १) नैसर्गिक अधिकार या संकल्पनेचा पुरस्कर्ता कोण आहे?
- २) 'ऑन लिबर्टी' या ग्रंथाचा लेखक कोण आहे?
- ३) जर्मनी आदर्शवादाचा जनक कोण आहे?
- ४) 'स्वातंत्र्य म्हणजे अतिशासनाच्या विरोध' अशी व्याख्या कोणी केली?
- ५) 'राज्याचा आधार दंडशक्ती नसून मानवी इच्छा हाच आहे' असे कोण म्हणाले?
- ६) 'राज्य हे परावलंबी वर्गाच्या शोषणाचे साधन आहे', असे कोण म्हणाले?

कृ.मागे पहा.

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)

- अ) 'स्वातंत्र्य' संकल्पना स्पष्ट करा.
- ब) राजकीय सिध्दांत अभ्यासाच्या आदर्शवादी दृष्टिकोनाचे महत्त्व विशद करा.
- क) राजकीय सिध्दांताची व्याप्ती नमूद करा.
- ड) 'स्वातंत्र्य' संकल्पनेचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- इ) स्वातंत्र्य रक्षणाचे प्रमुख मार्ग स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)

- अ) 'स्वातंत्र्य आणि समता' यातील परस्पर संबंध नमूद करा.
- ब) 'समता' या संकल्पनेची ऐतिहासिक विकासाची चर्चा करा.
- क) राजकीय सिध्दांत अभ्यासाच्या अनुभवनजन्य दृष्टिकोनावर सविस्तर टीप लिहा.

प्र.४ 'समता' या संकल्पनेचा अर्थ नमूद करून त्याचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. (१२)

किंवा

मार्क्सच्या राज्यविषयक सिध्दांताचे टिकात्मक परीक्षण करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीनवर टीपा लिहा. (१२)

- अ) राज्यविषयक उदारमतवादी सिध्दांताचे महत्त्व
- ब) राजकीय सिध्दांताचे महत्त्व
- क) राजकीय सिध्दांत संकल्पना
- ड) राजकीय विचारप्रणाली संकल्पना
- इ) समता संकल्पनेबाबत लास्की चे योगदान

* * * *